

kunne tilvejebringe et stort Overskud og derved ogsaa et større Udbytte for Grønlænderne selv. Udvalget fremdrager særlig en enkelt Side af Sagen, Salget af Sæltran, og det mener, at der derved er givet et enkelt Firma saa stor Rabat, at det har kunnet optræde som Konkurrent til selve den grønlandske Handel, og at der paa denne ene Vare kan indvindes en Merindtægt for Handelen paa ca. 50,000 Kr. aarlig.

Man ser altsaa, at det System, hvorefter Handelen drives, er meget kostbart og tillige meget uhensigtsmæssigt. Der kan opnaas betydeligt bedre Forhold ved en rationel merkantil Drift, og Udvalgets Flertal anslaaer det saaledes, at man ved at drive Handelen rationelt vil kunne opnaa en Sum af 404,000 Kr. til Betaling af de grønlandske Produkter i Grønland, og saa ville alle Handelens Udgifter og Besejlingsudgifterne være dækkede. I Forhold dertil er der for det samme Kvantum Produkter, som der her regnes med, plus en Takstforhøjelse, der i de senere Aar er indført, og som repræsenterer ca. 23,000 Kr., betalt Grønlænderne 239,000 Kr., saa at de altsaa ved Indførelsen af en rationel Drift og ved, at de for deres Varer faa, hvad disse virkelig ere værd, kunne opnaa 165,000 Kr. eller ca. 70 pCt. mere end det, de i dette Øjeblik faa efter det gældende Takstsystem.

Udvalgets Flertal udtaler sig meget skarpt imod dette System. Ikke alene anser det det for rigtigt ud fra et rent økonomisk Synspunkt, at man skal give Folk for deres Varer, hvad disse ere værd, men Udvalgets Flertal siger endvidere, at denne Side af Sagen ogsaa har en stor kulturel Betydning for Grønlænderne. Udvalgets Flertal gør gældende, at det nuværende System, hvorefter Indkøb af Varer finder Sted, svækker Produktionslysten og Sansen for Sparsommelighed hos Grønlænderne. Og det er ogsaa ganske rigtigt. Jeg ved nemlig, at f. Eks. de tidligere Takster for Fisk have gjort Grønlænderne lede ved at fange Fisk. De mente slet ikke, det kunde betale sig at fange dem for at sælge dem til de urimelig lave Priser. Nu er der sket en Forandring ved Takstforhøjelsen. Om det er tilstrækkeligt, skal jeg ikke udtale mig i Øjeblikket om. I det store og hele er det System, der bruges deroppe, af den Beskaffenhed, at det ikke alene er økonomisk skadeligt for Grønlænderne, men ogsaa kulturelt, fordi det, som Flertallet siger, svækker Produktionslysten, Lysten til at arbejde, til at gaa paa Sælfangst, til at

drive de Erhvervskilder, der nu ere mulige paa Grønland. Det svækker Sansen for Sparsommelighed, naar de ikke faa mere for deres Varer. Flertallet mener derfor, at der bør gennemføres et Takstsystem, der for disse nedadgaaende Varer er saaledes, at man betaler Grønlænderne for hver enkelt Varegruppe de i København opnaaede Salgspriser med Fradrag af Forsendelses- og Handelsomkostningerne.

Det er Flertallets Standpunkt, og det kan jeg paa det Mindretals Vegne, som jeg har den Ære at være Medlem af, ganske tiltræde. Vi have derfor stillet Ændringsforslaget under Nr. 14. Naar vi have stillet dette Ændringsforslag, er det, fordi vi have anset det for at være nødvendigt at fastslaa det i Loven. Vi tro ikke, at det er tilstrækkeligt, at der i Betænkningen staar noget i Retning af, at man skal bestrebe sig for at handle paa den nævnte Maade oppe i Grønland, men det maa slaas fast, at saadan skal det være. Jeg sigter her til forskellige Udtalelser, der ere komne frem. Jeg har hidtil kun citeret Kommissions-Udvalgets Flertals Udtalelser, men Udvalget har jo ogsaa et Mindretal, og det ser ganske stik modsat paa disse Forhold, idet det udtaler i Kommissions-Betænkningen, at „Mindretallet nærer store Betænkeligheder ved i nogen nævneværdig Grad at forhøje Indhandels-Taksterne for de grønlandske Produkter“. Det mener altsaa, at det skal være, saaledes som det er, og at det er det rigtigste, og det motiveres dermed, at hvis man forhøjer Taksterne, ville Grønlænderne sælge saa meget, at de staa i Forlegenhed for de nødvendige Varer, f. Eks. Spæk og Sælskind. Nu kan man maa-ske nok sige, at naar Folk faa højere Betaling for deres Varer, behøve de at sælge saa meget mindre, men jeg vil ikke sige noget imod, at Udvalgets Mindretal maa-ske i nogen Grad kan have Ret. Derfor have vi ogsaa taget Sigte paa, at Forholdet kan ordnes paa en anden Maade. Men Udvalgets Mindretal vil altsaa ikke være med til i nogen nævneværdig Grad at forhøje Indhandels-Taksterne. Det er et meget mørkt Punkt i den Betænkning, som det af Ministeren nedsatte Udvalg har afgivet.

Der har endvidere tidligere været nedsat Kommissioner angaaende Handelen paa Grønland. Saaledes blev der nedsat en Kommission i 1863, og denne anbefalede en betydelig Forhøjelse af Indhandels-Taksterne for de grønlandske Produkter og betegnede en Forhøjelse af disse som det virksomste Middel til at hæve Befolkningen til et højere Trin i materiel og aandelig Udvikling. Det